

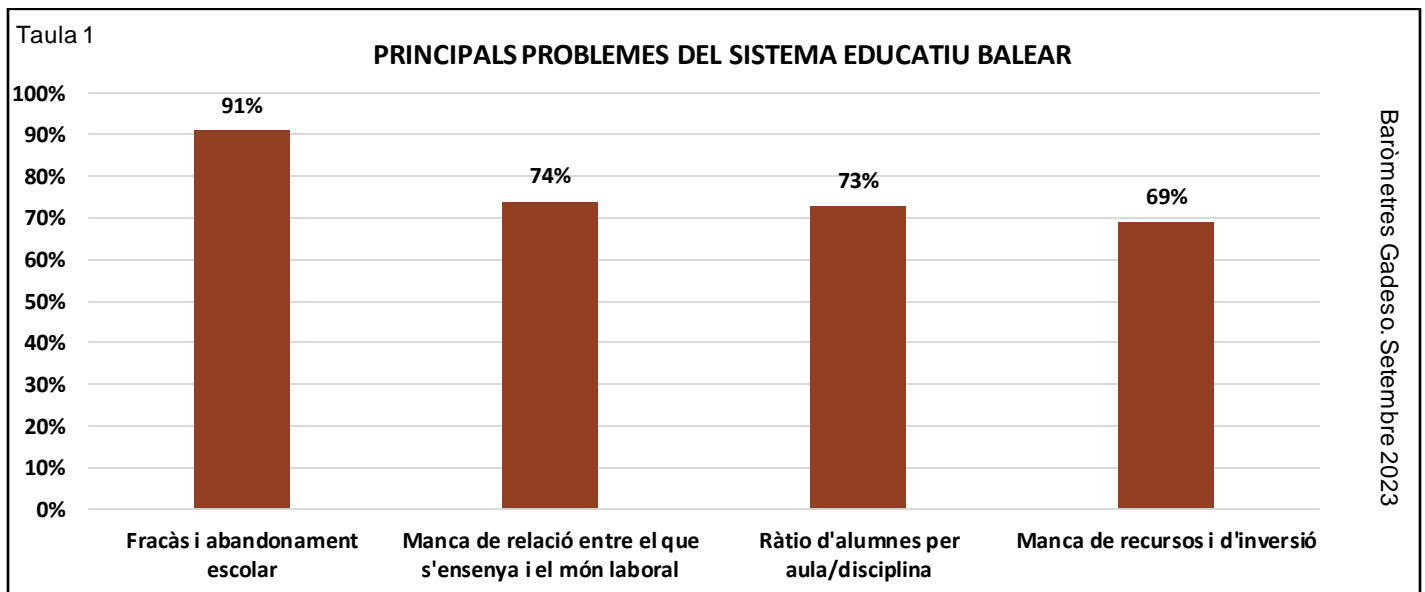
L'EDUCACIÓ A BALEARS (XXI)

PREOCUPACIÓ, EXIGÈNCIA I CONFUSIÓ

S'han acabat les vacances d'estiu i, en conseqüència, comença el nou curs escolar, en el tercer any amb normalitat després de la pandèmia de la COVID-19 i el segon en el qual s'està implementant la LOMLOE (també coneguda com a Llei Celaá), una llei que continua generant força confusió entre una gran part de la comunitat educativa estatal i autonòmica. Cal recordar que parlem d'una llei que pretén adequar els itineraris curriculars a la realitat socioeconòmica espanyola i al seu sistema productiu i, a la vegada, millorar els resultats acadèmics de l'alumnat, els quals, segons l'informe PISA del 2019, es troben per sota de la mitjana dels països de l'OCDE i en el cas de la nostra comunitat, en la qual els resultats, malgrat haver millorat, continuen sent força decebedors.

La nostra comunitat s'ha caracteritzat, històricament, per l'abandonament dels estudis com a conseqüència de la facilitat de trobar feina ràpidament en el sector motor de la nostra economia, el turisme. Ara bé, no és or tot el que relleueix. Parlem d'uns lloc de feina amb escassa o nul·la estabilitat, caracteritzats per la precarietat, l'estacionalitat, amb uns sous baixos que no permeten fer front a necessitats bàsiques com l'habitatge, i en molts casos, exposats a tot tipus d'abusos laborals per part d'alguns empresaris sense escrúpols més preocupats en omplir el calaix que en oferir un producte basat en la qualitat i en l'excel·lència. La pandèmia es va encarregar de revelar les debilitats del joc i va posar en evidència la necessitat de repensar el nostre model productiu. **Cal avançar cap a l'excel·lència per diferenciar-nos dels nostres competidors, però l'excel·lència no és gratuïta, demana professionals ben formats i qualificats, i per això, la formació i l'educació són elements fonamentals, cosa que repercuteix en una major exigència cap al nostre sistema educatiu.**

Per aquest motiu, és necessari i imprescindible que el nou Govern, que té transferides les competències en matèria educativa, continuï destinant fonts econòmics rellevants per a millorar el nostre sistema educatiu, especialment en l'educació pública, per assolir una igualtat real d'oportunitats per a tots i totes. És una realitat que el Govern Armengol va augmentar les partides pressupostàries, encara que no de manera suficient.

ENS PREOCUPA...

És un símptoma altament significatiu i rellevant que els ciutadans i ciutadanes (no només els pares i mares) donin més importància a l'educació, especialment en moments de crisi com l'actual. En línies generals, quasi tots els ítems de factors que determinen la importància de l'educació augmenten o continuen estables.

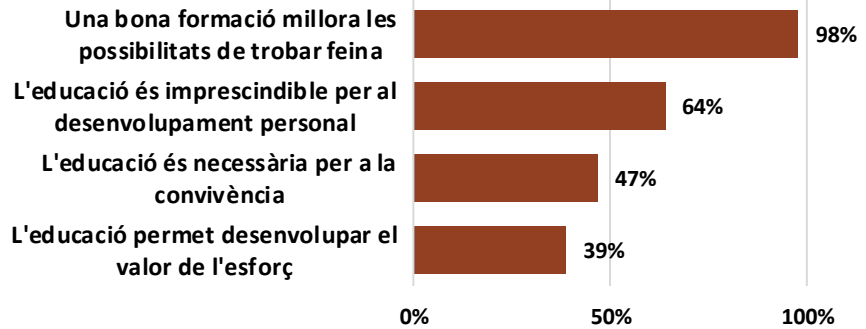
Taula 2 IMPORTÀNCIA PER ILLES

Menorca	7,9
Mallorca	8,0
Eivissa	7,6
Formentera	7,6
BALEARS	7,7

Baròmetres Gadeso Setembre 2023

Taula 3

FACTORS DETERMINANTS

Baròmetres Gadeso. Setembre 2023

Com a conseqüència de la crisi sanitària provocada per la COVID-19 es va començar a apreciar un augment en la importància que s'atorga a l'educació. Aquesta tendència a l'alça s'observa a cada una de les illes de la nostra comunitat, però en diferent intensitat. **Els resultats són lleugerament més alts que els de gener passat. A Mallorca (8,0) és a on es dóna més importància a l'educació, mentre que a Eivissa i Formentera és a on es dóna menys (7,6 respectivament). Menorca (7,9) es situa a un lloc intermedi.**

Un 98% considera que una bona formació millora les possibilitats de trobar feina. El 64% considera que l'educació és imprescindible per un desenvolupament personal. El 47% creu que l'educació és necessària per aprendre a conviure i el 39% considera que l'educació permet desenvolupar el valor de l'esforç

...I EXIGIM

El grau d'insatisfacció és molt rellevant envers al nostre sistema educatiu. Això té com una de les seves causes la major importància que es dóna a l'educació. Si aquesta anàlisi fos correcta, hi ha motius de preocupació, quan menys el sistema educatiu sembla que experimenta un relatiu empitjorament, respecte dels anys anteriors, segons la percepció de la ciutadania (no només pares i mares amb fills en edat escolar).

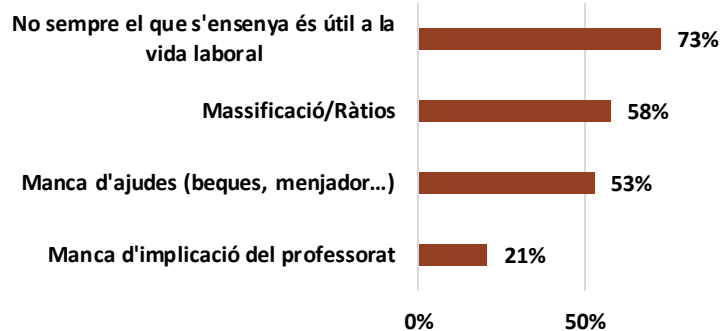
Taula 4 SATISFACCIÓ PER ILLES

Menorca	5,3
Mallorca	5,1
Formentera	5,1
Eivissa	4,9
BALEARS	5,1

Baròmetres Gadeso Setembre 2023

Taula 5

FACTORS NEGATIU

Baròmetres Gadeso. Setembre 2023

El nivell de satisfacció envers l'educació a les nostres illes ha caigut lleugerament (5,1), sent dues dècimes pitjor que l'enregistrat el 2022 (5,3), possiblement per l'augment de l'exigència.

Es significativa la percepció negativa sobre la manca de relació de l'ensenyament amb la vida laboral (73%). Continuen sent rellevants els índex negatius referits a problemes estructurals (massificació, disciplina...). També pot ser preocupant que la manca d'ajudes (beques d'estudis, de menjador...) continuï pujant, segurament com a conseqüència dels problemes inflacionaris actuals. També hi ha un canvi de tendència, en sentit negatiu (21%) en el nombre de persones que consideren que els mestres s'impliquen poc.

TIPUS DE CENTRES I MOTIUS PER A L'ELECCIÓ

Un cop més hem volgut conèixer l'opinió i la valoració (taula 6) de la ciutadania referida a les diferents tipologies de centres educatius (públics, concertats i privats). A la vegada, fem referència als motius d'elecció del centre educatiu per part de les famílies amb fills i filles en edat escolar (taula 7).

Aquests dos ítems, encara que no ho sembli tenen relació perquè, no sempre, les famílies poden triar el centre educatiu que consideren adequat per als seus fills, encara que no sempre aquesta "adequació" tingui per què ser la més correcta.

Taula 6 VALORACIÓ DELS CENTRES SEGONS TIPOLOGIA

	PÚBLICS	CONCERTATS	PRIVATS
Projecte educatiu	6,3 Regular	6,5 Regular	7,7 Molt bo
Ambient dins el centre	6,4 Regular	7,3 Bo	8,9 Excel·lent
Professorat	7,0 Bo	7,1 Bo	7,6 Molt bo
Ràtio d'alumnes per classe	6,4 Regular	7,3 Bo	8,7 Molt Bo
Instal·lacions	5,5 Regular	7,2 Bo	8,6 Molt bo
Activitats extraescolars	7,4 Bo	6,8 Bo	9,0 Excel·lent
Mitjana	6,5 Regular	7,0 Bo	8,4 Molt bo

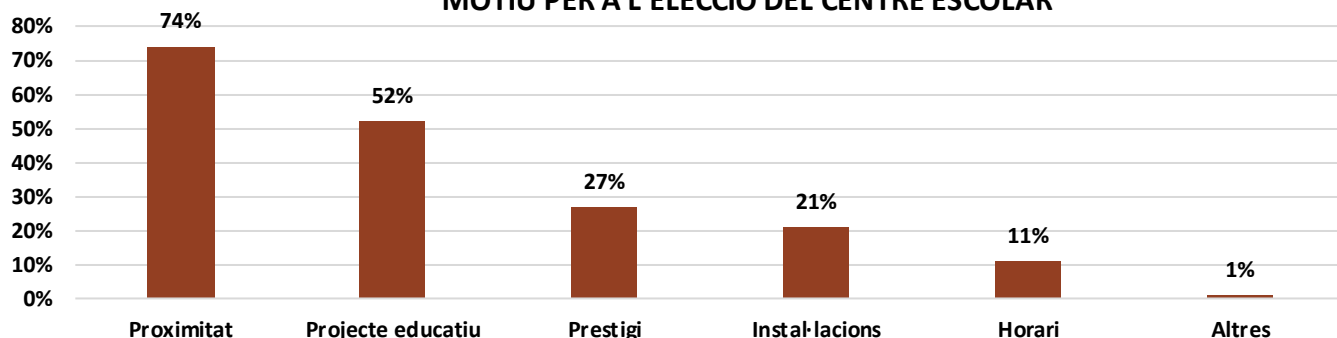
Univers: tota la població

Baròmetres Gadeso Setembre 2023

Com es pot comprovar, la valoració de l'escola privada és molt bona però només assequible per a famílies amb un alt poder adquisitiu. Tant l'escola concertada com la pública se financen amb doblers públics, encara que l'accés no es faci amb igualtat d'oportunitats. **En general, l'escola concertada mereix una bona valoració i la pública rep una valoració regular i pitjor respecte de l'enregistrada l'any 2022.**

Sense devaluar la importància de l'escola concertada, és fonamental que es posi en valor l'educació pública com a referència per a la majoria de la ciutadania i com a instrument fonamental per a millorar els índexs d'inclusió i cohesió social i cultural. Per aquest motiu **és fa necessària una inversió en la millora de les instal·lacions, així com millorar els ràtios d'alumnes per classe i l'adequació del professorat a les necessitats reals de cada centre.**

Taula 7 MOTIU PER A L'ELECCIÓ DEL CENTRE ESCOLAR

Univers: Pares i mares amb fills en edat escolar. Respostes múltiples

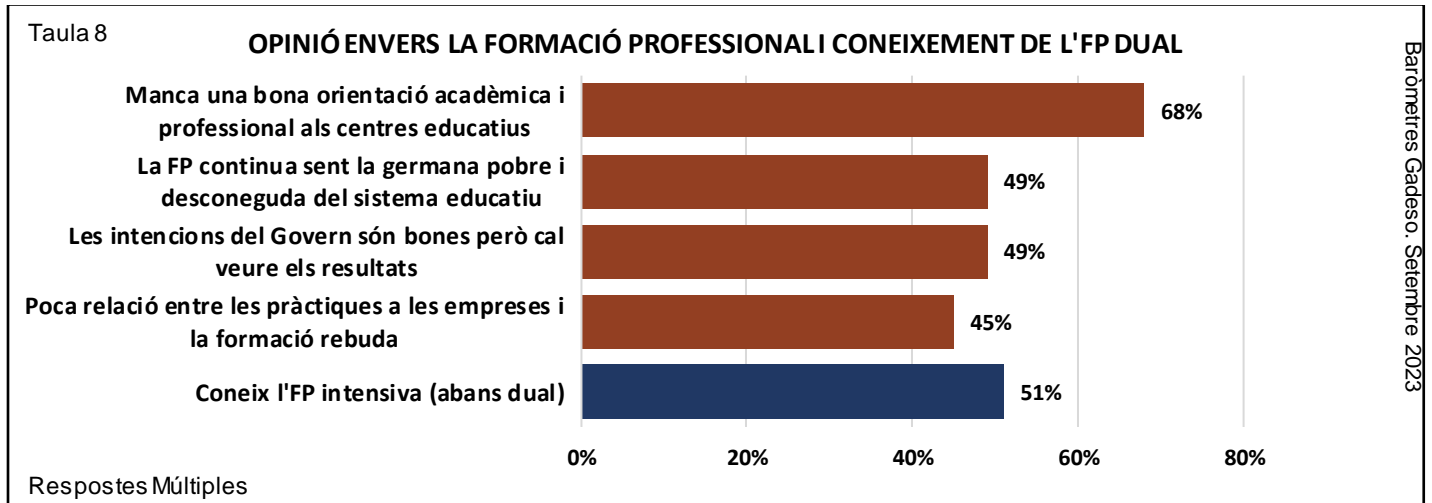
Baròmetres Gadeso. Setembre 2023

Les qüestions referides als centres escolars, només es va plantejar als pares o mares que tenen fills amb edat escolar. **Els processos d'elecció d'un determinat centre per a l'escolarització dels fills i filles són complexos i responen a diversos factors, i resulta d'interès explorar aquestes motivacions de les famílies, siguin de caràcter educatiu (projecte, professorat) o responguin a qüestions més "instrumentals" (proximitat, instal·lacions).**

És normal i no sorprèn que el fet de la proximitat, bé al domicili, bé al lloc de treball, sigui un dels factors més importants a l'hora de triar centre. De fet, és un dels criteris a l'hora d'establir la baremació per accedir-hi. Continua augmentant fins a un 52% les famílies que trien el centre pel seu Projecte Educatiu com a valor bàsic per determinar el futur dels seus fills. En principi, i en relació a la valoració de la tipologia de centres, aquest percentatge pot fer referència a l'escola concertada o a la privada.

FORMACIÓ PROFESSIONAL: MILLORA DE LA PERCEPCIÓ

La crisi sanitària provocada per la COVID-19 va posar de relleu la necessitat de millorar el nostre model econòmic i el nostre sistema productiu. Per aquest motiu resulta fonamental una aposta seriosa, per part de l'administració pública i de l'empresariat, per una formació professional de qualitat i adequada a les noves necessitats.

És preocupant que el 49% de la població, encara segueixi considerant la Formació professional com la germana pobre del sistema educatiu, dirigida, bàsicament, a alumnes de famílies d'estrats socials mitjans-baixos. Malgrat això, aquesta percepció ha minvat respecte del 2022.

El 68% veu greu la manca d'una bona orientació acadèmica i professional als centres educatius, en les seves distintes etapes, especialment a la secundària (ESO), aspecte que també es detecta entre el professorat.

El 49% creu en la bona voluntat del Govern d'Espanya amb l'aprovació de la nova llei d'FP, però es mostra relativament escèptic davant els resultats. El 45% de la ciutadania no valora els resultats de les pràctiques desenvolupades pels alumnes d'FP a les empreses. A més cal veure com s'aplica, a la realitat, l'anomenada formació intensiva (abans dual), que compagina la formació acadèmica amb les pràctiques en les empreses, i que presenta un nivell de coneixement general del 51%.

CONEIXEMENT I PERCEPCIÓ ENVERS LA LOMLOE

L'aprovació i posterior entrada en vigor de la coneguda com a «Llei Celaá», es a dir la «Llei Orgànica de Modificació de la LOE», ha generat força controvèrsia i confusió entre la comunitat educativa, tant a escala nacional com autonòmica, titllada, per part de l'oposició parlamentària, de llei ideològica. Però, la ciutadania illenca, coneix en què consisteix la llei? I si la coneix, que en pensa d'ella?

A grans trets, la LOMLOE continua presentant un nivell de coneixement força baix, així, només un 43% de les persones enquestades saben en què consisteix aquesta llei i els canvis que suposa en el sistema educatiu. Val a dir, però, que les persones que mostren més coneixement són, gairebé totes, pares i mares amb fills en edat escolar. Entre les persones que no tenen fills en aquesta situació el desconeixement és generalitzat.

Quant a l'opinió que es té de la llei, entre les persones que sí saben en què consisteix, hi ha disparitat d'opinions i aquestes venen marcades per diferents aspectes, principalment de caràcter ideològic. Així, el 40% considera que la llei és positiva i s'adequa a les necessitats del nostre mercat de treball, en canvi, les persones que mostren més animadversió cap a la llei suposen el 37% de total de persones enquestades. Per la seva banda, un 14% no té una opinió formada i prefereixen veure resultats abans de decantar-se en un sentit o un altre i un 9% no saben o prefereixen no contestar.